

**İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Elâzığ Milletvekili Nurettin Ar-
dıçoğlu, Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek ve Aydın Milletvekili
Orhan Apaydın'ın T. B. M. M. Birleşik Toplantısı İçtüzük teklifi ve
Millet Meclisi Anayasa ve C. Senatosu Anayasa ve Adalet komisyon-
larından 7 şer üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (2/284)**

1 Haziran 1962

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Yüksek Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzüğü teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Bu teklifimizin, Anayasanın 85 nci maddesine uyulmak suretiyle, Millet Meclisi Anayasa Ko-
misyonu üyelerince kendi aralarından seçilecek on dört milletvekili ile Cumhuriyet Senatosu Ana-
yasa ve Adâlet Komisyonu üyelerince kendi aralarından seçilecek yedi Cumhuriyet Senatosu üye-
sinden kurulu Geçici Karma Komisyonunda görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

İstanbul Milletvekili
Coşkun Kırca

Elâzığ Milletvekili
Nurettin Ardıçoğlu

Erzincan Milletvekili
Sadık Perinçek

Aydın Milletvekili
Orhan Apaydın

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzüğü Teklifi

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 85 nci maddesinin 1 nci fıkrası, «Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Meclisler, ça-
lışmalarını, kendi yaptıkları İçtüzüklerin hükümlerine göre yürütürler» demektedir. Bu hüküm-
de, «Türkiye Büyük Millet Meclisi» ile «Meclisler» yani Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu,
birbirlerinden ayrı olarak zikredildiklerine göre, Anayasa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik
Toplantısı'nın ayrı bir İçtüzüğü olmasını öngörüyor demektir. Nitekim, Anayasa hukukunun ge-
nel ilkeleri, diğer teşriî heyetlerden farklı yetkiler kullanan her teşriî heyetin bizzat kendisi ta-
rafından hazırlanan ayrı bir İçtüzüğü olmasını gerektirir. Her teşriî heyetin, sadece kendisine
verilmiş yetkileri kullanmak üzere bu yetkilerle ilgili usul kaidelerini tesbit edebileceği de, Ana-
yasa hukukunun genel ilkelerindendir.

Bu İçtüzük teklifi işte bu maksatla yapılmaktadır.

Bu İçtüzük teklifi ile kapsanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı yetkileri
şunlardır :

1. Cumhuriyet Senatosu üyelerinin ve milletvekillerinin andıçmelerinin dinlenmesi; (Anaya-
sa, g. m. 1.);
2. Cumhurbaşkanının seçilmesi ve andıçmesinin dinlenmesi; (Anayasa, m. 95 ve 96);
3. Savaş hali ilânına karar verilmesi; (Anayasa, m. 66);
4. Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kural-
larının gerektirdiği haller dışında, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve
yabancı silâhlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması için izin kararının verilmesi; (Anayasa,
m.66);

5. Bakanlar Kurulunca ilân edilen sıkıyönetimin onanması, sıkıyönetim süresinin uzatılması kısaltılması ve sıkıyönetimin kaldırılması hakkında kararların verilmesi; (Anayasa, m. 124);

6. Cumhurbaşkanının vatan hainliğiyle suçlandırılması halinde Yüce Divana sevkine karar verilmesi; (Anayasa, m.99);

7. Başbakan ve bakanlar hakkındaki Meclis soruşturması istemleri üzerinde görüşme yapılması, bu istemlerle ilgili komisyonların seçilmesi ve bunların Yüce Divana sevkine karar verilmesi; (Anayasa, m. 90);

8. Yasama meclisleri ve mahallî idareler seçimleri ile siyasi partilerle ilgili kanun teklif ve tasarıları için Anayasanın 92 nci maddesi gereğince Karma Komisyon kurulması gereken hallerde, Karma Komisyon raporunun görüşülmesi ve karara bağlanması; (Anayasa, m. 92, f. 11);

9. Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzüğü'nün yapılması; (Anayasa, m. 85);

Anayasanın 63 ncü maddesinin 2 nci fıkrası, «Meclisler, Anayasada gösterilen hallerde birlikte toplanır» demekle, yukarda sayılan haller dışında Cumhuriyet Senatosu üyeleriyle milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı halinde bir araya gelerek yukarda sayılan yetkiler dışında kalan yetkileri Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında kullanmaları mümkün değildir.

Madde Gerekçeleri

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Bu kısımda, Birleşik Toplantı Başkanlık Divanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik olarak toplantıya çağırılması, Birleşik Toplantının komisyonları, Birleşik Toplantıdaki siyasi parti grupları ve Birleşik Toplantının düzenlenmesi ile ilgili hükümler toplanmıştır.

MADDE 1. — Bu maddenin 1 nci fıkrası, Anayasanın 84 ncü maddesinin 4 ncü fıkrası hükmünü tekrar etmektedir.

2 nci fıkrada ise, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu genel kurulları gibi haftanın belli günlerinde mütad toplantılar yapması bahis konusu olmıyan Birleşik Toplantının, Millet Meclisi Başkanı tarafından, Cumhuriyet Senatosu Başkanına danıştıktan sonra toplantıya çağrılacağı zikredilmektedir. Bu danışmadan maksat, iki Meclisin toplantı günleriyle Birleşik Toplantının toplantı günlerini ayarlayabilmekten ibarettir.

MADDE 2. — Bu madde ile, Birleşik Toplantının lüzum gördüğü hallerde kuracağı geçici karma komisyonlar düzenlenmektedir.

MADDE 3. — Bu madde ile, Birleşik Toplantıdaki siyasi parti grupları düzenlenmektedir. Cumhurbaşkanını seçmek, savaş hali ilân etmek, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin dışarıya gönderilmesine ve yabancı silâhlı kuvvetlerin Türkiye'de bulundurulmasına izin vermek, sıkıyönetimle ilgili kararlar almak, Yasama Meclisleri ve mahallî idareler seçimleri ve siyasi partilerle ilgili kanunlar hakkında icabında karar vermek gibi siyasi mahiyetteki yetkilere sahip olan Birleşik Toplantıda aynı partiye mensup Cumhuriyet Senatosu üyeleri ile milletvekillerinin bir tek grup teşkil etmeleri, siyasi parti mefhumunun tabii bir sonucu olarak mütalâa edilmiştir.

MADDE 4. — Bu madde ile, Birleşik Toplantı gündeminin esasları vaz'edilmiştir.

MADDE 5. — Bu madde ile, Birleşik Toplantıdaki oylamaların esasları vaz'edilmiştir.

MADDE 6. — Bu maddede, Birleşik Toplantı ile onun komisyonlarındaki devamsızlık konusu düzenlenmiştir.

MADDE 7. — Bu madde ile, Birleşik Toplantı Başkanlık Divanı sıfatıyla hareket ettiği hallerde Millet Meclisi Başkanlık Divanının Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerince denetlenmesi konusu düzenlenmiştir.

İKİNCİ KISIM

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andığımesi

Bu kısımda Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andığımesi ile ilgili maddeler toplanmıştır.

Anayasanın 1 nci geçici maddesinin 1 nci fıkrası, Cumhuriyet Senatosu üyeleriyle milletvekillerinin 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası gereğince kurulan ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi döneminin başında Birleşik Toplantı huzurunda andığıceklerini belirtmektedir. Her iki Meclise mensup Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andığımelerine ittıla kesbetmek bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının ilk birleşiminin yetkili sayılıp Birleşik Toplantının diğer birleşimlerinin aynı konuda yetkili sayılmaması için hiç bir mantıkî sebep mevcut olamayacağına; bu ilk andığıme töreninden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andığımelerinin her birinin kendi Meclisinde yapılması gerektiğine dair Anayasa-da sarahat bulunmamasına; tamamen aksine, Anayasanın 77 nci maddesinin Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekilleri için aynı and metnini tesbit etmiş bulunmasına ve ayrı ayrı Cumhuriyet Senatosu üyeleriyle milletvekillерinden bahsetmeyip Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andığımesinden bahsetmesine binaen, gerek Cumhuriyet Senatosu üyelerinin, gerek milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi sıfatıyla andığımelerine ittıla kesbetmenin Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısına ait bir yetki olduğu açıktır.

MADDE 8. — Bu maddede, milletvekili genel seçimlerinden sonraki andığıme düzenlenmiştir.

MADDE 9. — Bu maddede ise, Cumhuriyet Senatosu seçimlerinden sonraki andığıme düzenlenmiştir.

MADDE 10. — Bu maddede, Anayasanın 1 nci geçici maddesindeki sıra aynen gözetilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cumhurbaşkanı Seçimi

Bu kısımda Cumhurbaşkanının seçimi ve andığımesiyle ilgili maddeler toplanmıştır.

MADDE 11. — Bu maddede, Cumhurbaşkanlığının süresi dolunca yenisinin seçiminin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir.

MADDE 12. — Bu maddede, Cumhurbaşkanlığı makamının süresi dolmadan boşalması halinde yenisinin seçiminin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir.

MADDE 13. — Bu maddede, Cumhurbaşkanlığı seçiminde oylamanın nasıl yapılacağı Anayasanın 95 nci maddesinin 1 nci fıkrasına uygun olarak düzenlenmiştir.

MADDE 14. — Bu maddede, Cumhurbaşkanının andığıme töreni düzenlenmiştir.

MADDE 15. — Bu maddede, Cumhurbaşkanlığı seçimi sonucunun bildirilmesi ve ilanı düzenlenmiştir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meclis soruşturması ve Yüce Divana sevk

Bu kısımda, Başbakan ve Bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılması, Meclis soruşturmasının yürütülmesi, Başbakan ve Bakanların Meclis soruşturması sonucunda Yüce Divana sevkedilmeleri, Cumhurbaşkanınca vatan ihanetiyle itham edilmesi ve bu itham sonucundan Yüce Divana sevk edilmesi ile ilgili maddeler toplanmıştır.

MADDE 16. — Bu madde, 1 kısım 1956 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesinin muaddel 169 ncu maddesinin 1 nci fıkrasına mütenazırdır.

MADDE 17. — Bu madde, yukarda bahis konusu Dahili Nizamnamenin muaddel 170 nci maddesinin ilk kısmına mütenazırdır.

MADDE 18. — Bu madde, eski Dahili Nizamnameye nazaran önemli bir yenilik getirmektedir. Gerçekten, eski Dahili Nizamnameye göre, Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu, sadece, yargı mercilerince bir işin takibi sırasınca Başbakan veya Bakanlardan birinin görevinden doğan bir hususta cezai veya malî sorumluluğun bahis konusu olduğu neticesine varılması ile yapılacak müracaat üzerine kurulmakta olduğu halde; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin bir önergeyle Meclis soruşturması açılması istemeleri halinde böyle bir komisyon kurulmaksızın bu önerge genel kurulda görüşme konusu oluyor ve genel kurul lüzum görürse önergeyi kabul ederek bir Meclis Soruşturması Komisyonu kuruyordu. Bu madde ile, her iki şıktaki usüller birleştirilmiştir. Yeni hükümlere göre, her iki şıkta da, evvelâ bir Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu kurulacaktır. Bu suretle, çok kere tekniş konulara temas eden Meclis soruşturması açılması önergelerinin muhtevası hakkında genel kurulun eksper bir heyetin mütalâasını aldıktan sonra karar vermesi imkân dâhiline girmiş olmaktadır. Bu, esasen, genel kurulların, saideten, bir Komisyon raporunu müzakere ederek karar vermeleri prensipine de uygun bir hal tarzı olacaktır.

Bu madde ile, ayrıca, Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonunun teşekkül ve çalışma tarzı da düzenlenmektedir.

MADDE 19. — Bu madde, Meclis Soruşturmasının genel kurul kararıyla açılacağını belirtmektedir.

MADDE 20. — Bu madde, Anayasanın 90 nci maddesi uyarınca, Soruşturma Komisyonunun nasıl seçileceğini düzenlemektedir,

MADDE 21. — Bu madde, Meclis Soruşturmasının nasıl yürütüleceğini düzenlemektedir.

Bu maddenin 5 nci fıkrası gereğince, Meclis Soruşturması Komisyonu, Ceza Muhakemeleri Usûlî Kanununun tanıklarla, bilirkişilerle ve zabt ve arama ile ilgili olarak verdiği yetkiler uyarınca vatandaş hürriyetini kayıtlayıcı kararları bizzat alamıyacaktır. Gerçekten, Anayasanın 16 nci ve 30 ncu maddeleri, fonksiyonlar ayrılığı ilkesi ve hürriyeti kayıtlayıcı idarî kararların yargı denetimine tâbi olması ilkesi, bu husustaki kararların, ancak yetkili yargı mercileri tarafından alınmasını gerektirir. Soruşturma Komisyonu, böyle bir karar alınmasına lüzum gördüğü takdirde, yetkili adli merciden talepte bulunacaktır. Bu talebin, pek tabîî olarak, Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık ve Adâlet Bakanlığı kanalıyla olmasında lüzum vardır.

MADDE 22. — Bu madde, Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu ile Meclis Soruşturması Komisyonunun tarafsızlığını sağlayıcı hükümleri gerektirmektedir.

MADDE 23. — Bu madde, 1 kısım 1956 tarihli Dahili Nizamnamesinin 176 nci maddesine mütenazırdır,

MADDE 24. — Bu madde, Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu ile Meclis Soruşturması Komisyonunun geçici mahiyetinin bir neticesidir.

MADDE 25. — Bu madde, Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu ile Meclis Soruşturması Komisyonunun çalışmalarının gizliliğinin bir sonucudur.

MADDE 26. — Bu madde de, 1 Kasım 1956 tarihli Dahilî Nizamnamenin 176 ncı maddesine mütenazırdır.

MADDE 27. — Bu madde, Meclis Soruşturmasıyla ilgili kararların yayınlanmasını düzenlemektedir.

MADDE 28. — Bu maddenin ilk fıkrası, Anayasanın 90 ncı maddesinin 4 ncü fıkrası hükmünü nakletmektedir.

Bu maddenin son fıkrası ise, Anayasanın 85 ncı maddesinin 2 ncı fıkrasının bir sonucu olup, aynı zamanda, Meclis Soruşturmasının siyasi tesirler dışında tarafsızlıktan uzaklaşmasını önleyici bir hüküm getirmektedir.

MADDE 29. — Bu madde, Cumhurbaşkanının vatan hainliğiyle suçlandırılmasını ve Yüce Divana sevk edilmesini düzenlemektedir.

BEŞİNCİ KISIM

Savaş hali ilânı, Silâhlı Kuvvetlerle ilgili kararlar ve sıkıyönetim

Bu kısımda, savaş hali ilânı, Silâhlı Kuvvetlerle ilgili kararların alınması ve sıkıyönetim hakkındaki kararların verilmesiyle ilgili hükümler toplanmıştır.

MADDE 30. — Bu madde, devletler hukuku esaslarına ve Anayasanın 66 ncı maddesine uygun olarak, savaş hali ilânını düzenlemektedir.

Savaş hali ilânı bahis konusu olduğu zaman, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik olarak derhal toplantıya çağırılması, bu madde hükmüyle bir mecburiyet haline getirilmiştir.

MADDE 31. — Bu madde ile, Anayasanın 66 ncı maddesinde öngörüldüğü üzere, Silâhlı Kuvvetlerle ilgili kararların nasıl alınacağı düzenlenmiştir.

MADDE 32. — Bu madde ile, Anayasanın 124 ncü maddesinde bahis konusu kararların nasıl alınacağı düzenlenmiştir.

Bu madde ile, Bakanlar Kurulunca sıkıyönetim ilânı ve sıkıyönetim süresinin uzatılmasının istenmesi hallerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik olarak derhal toplantıya çağırılması bir mecburiyet haline getirilmiştir.

ALTINCI KISIM

Sair hükümler

Bu kısımda, Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısı kararlarının yayınlanması, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İçtüzüğü'nün yapılması ve yürürlüğe konması ile ilgili hükümler toplanmıştır.

MADDE 33. — Bu madde ile, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı kararlarının yayınlanması düzenlenmiştir.

MADDE 34. — Bu madde, Millet Meclisinde uygulanan İçtüzük kaidelerine atıfta bulunmak suretiyle, bu İçtüzükte sarahat bulunmayan hallerde, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün bu İçtüzüğe aykırı olmayan hükümlerinin birleşik toplantıda da uygulanacağını belirtmektedir.

MADDE 35. — Bu madde ile, bu İktüzüğün yapılması, değıştirilmesi ve kaldırılması düzenlenmektedir.

MADDE 36. — Bu madde ile, 1 Kasım 1956 tarihli Dahilî Nizamnamenin kaldırılan hükümleri belirtilmektedir. 1 Kasım 1956 tarihli Dahilî Nizamnamenin 175 nci maddesinin bu İktüzükle kaldırılmamış olduğu bu vesile ile belirtilir.

Aynı maddede, eski İktüzük kaidelerine göre seçilen Meclis Soruşturması ile ilgili komisyonların görevlerine, yeni hükümler dairesinde devam edecekleri belirtilmiştir.

MADDE 37. — Bu madde ile, yasama meclisleri İktüzüklerinin Anayasa Mahkemesinin denetimine tâbi olmasının bir sonucu olarak, bu İktüzüğün bir birleşik toplantı kararı şeklinde Resmî Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Ancak, bu hükmün, bu İktüzüğe kanun niteliğini vermiyeceğini bilhassa belirtmek lâzımdır.

MADDE 38. — Bu madde, bu İktüzüğün yürürlüğe giriş tarihini göstermektedir.

MADDE 39. — Bu madde ise, yürütmeye mütealliktir.

İktüzük Geçici Karma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Birleşik toplantısı

İktüzük Geçici Karma Komisyonu

Esas No. : 2/284

Karar No. : 2

12 . 9 . 1963

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuz, 3 Eylül 1963 günkü Birleşiminde, İstanbul Milletvekili Coşkun Kırcı, Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardaçoğlu, Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek ve Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın 1 Haziran 1962 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İktüzüğü teklifini görüşerek aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır:

1. Komisyonumuz, teklifin genel gerekçesinde yer alan mütalealara esas itibarıyla katılmaktadır.

Komisyonumuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının İktüzüğüne, teklifin genel gerekçesinde zikri geçen hususlardan başka konuların da ithâl edilip edilemeyeceğini ayrıca görüşmüştür. Komisyonumuz, bu İktüzükte, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunu ve üyelerini aynı şekilde bağlaması gereken ve her iki Yasama Meclisini de ilgilendirdiği için bu meclislerden sadece birinin İktüzüğüyle düzenlenmesine imkân olmayan hususların, ezcümle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunun ve Anayasanın 92 nci maddesi gereğince kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma komisyonlarının seçimi ve çalışma usûllerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin dış ülkelerde ve milletlerarası teşekküllerde temsilinin gerektirdiği seçimlerin düzenlenmesi gibi konuların Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı İktüzüğünde yer alamıyacağını kararlaştırmıştır. Gerçekten, İktüzük, belli bir yasama hey'etinin kendisine verilmiş yetkileri kullanırken uygulayacağı usûlü gösteren ve sadece o yasama hey'etini ve onun çalışmalarına katılanları ve bu çalışmalara katıldıkları nisbette bağlayan hukuk kaidelerini ihtiva eden hukuk kaynağı demektir. Bir yasama hey'etinin Anayasa gereğince kendisine aidolmayan yetkilerin kullanılış usûlüne müteallik kaideleri kendi İktüzüğünde tesbit etmesi düşünülemez; bir yasama hey'eti ancak kendisine aidolan yetkilerin kendisi tarafından kul-

lanılış usûllerini kendi İktüzüğünde düzenleyebilir. Oysa ki yukarda söz konusu hususlardan bütçe ve yasama meclislerinin dış münasebetlerinin tanzimi konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının hiçbir yetkisi yoktur. Anayasanın 92 nci maddesi gereğince kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma komisyonları ise, sadece Yasama Meclisleri ve mahallî idareler seçimleriyle siyasî partilerle ilgili kanun, tasarı ve teklifleri için Birleşik Toplantının huzuruna çıkmaktadırlar; bu karma komisyonlar; Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunun ilgili komisyonlarıne seçildiklerine ve raporlarını kaideten Millet Meclisi Genel Kurulunda ve sadece istisnaen Birleşik Toplantıda savunduklarına göre, bu konuda Birleşik Toplantı İktüzüğüne hüküm koymak suretiyle Millet Meclisiyle Cumhuriyet Senatosunu bağlamak kaabil olamaz. Bu mülâhazalar muvacehesinde, bu gibi usûl meselelerinin ancak kanunlarla tanzim edilebileceği konusunda Komisyonumuzda ittifaka ulaşılmıştır. Gerçekten, Anayasamızın 5 ve 64 ncü maddeleri gereğince, yasama organı, gerekli gördüğü herhangi bir konuyu kanunla düzenlemek yetkisine sahiptir. İktüzüğün tarifi icabı olarak bir konu, Yasama meclislerinin hiçbirinin İktüzüğünde yer alamıyorsa, o takdirde bu konuyu düzenlemenin de ancak ve ancak kanunla mümkün olabileceği izahtan vârestedir.

2. Komisyonumuz, teklifin başlığını ve birinci kısmın başlığıyla 1 nci maddeyi aynen kabûl etmiştir.

3. Komisyonumuz, bu İktüzükte aksine hüküm olmadıkça Millet Meclisi İktüzüğü hükümlerinin genel hüküm niteliğinde olarak uygulanacağını düşünerek 2 nci maddeyi, bâzı teferruatı çıkararak kabûl etmiştir.

4. Komisyonumuz, teklifin 3 ncü maddesini, son fıkrasını esasen yapılması gerekli bir hususu tekrarladığı için çıkararak kabûl etmiştir.

5. Komisyonumuz, teklifin 4 ncü maddesini aynen kabûl etmiştir.

6. Komisyonumuz, teklifin 5 ncü maddesini Anayasa gereğince pek tabii olan bir hususu tekrarladığı cihetle çıkarmıştır.

7. Komisyonumuz, teklifin 6 ncü maddesini 5 nci madde olarak aynen benimsemiştir.

8. Komisyonumuz, ikinci kısmın başlığını ve teklifin 8 inci ve 9 ncü maddelerini 7 nci ve 8 nci maddeler olarak aynen kabûl etmiş ve 10 ncü maddesini de 9 ncü madde olarak benimseyen eski Cumhurbaşkanı sıfatıyla Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyeliğini kabûl eden üyenin durumunu belirten bir hüküm eklemiştir.

Komisyonumuz, ikinci kısma ait gerekçeye katılmakla beraber, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andiçmesinin dinlenmesinin esasen herhangi bir Yasama Meclisi tarafından kulanılan bir yetki olmadığı hususu üzerinde durmuştur. Gerçekten andiçme konusunda herhangi bir karar alınmakta değildir; keyfiyete sadece ittıla kesbedilmektedir. Bir yasama hey'etinin, meselâ, bir yabancı resmî ziyaretçinin demecine ittıla kesbetmesi de bundan farksızdır. Birleşik Toplantı, böyle bir demecce ittıla kesbeylese, nasıl Anayasamızın 63 ncü maddesinin 2 nci fıkrası ihlâl edilmiş olmayacaksa, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin andiçmesini dinlemekle iktifa etmesi takdirinde de, aynı şekilde Anayasamızın mezkûr maddesi ihlâl edilmiş olmayacaktır. Çünkü, bu hallerde, Birleşik Toplantı, bir karar alıp bir yetki kullanmamaktadır.

9. Komisyonumuz, üçüncü kısmın başlığını ve teklifin 11, 12, 13 ve 14 ncü maddelerini sırasıyla 10, 11, 12 ve 13 ncü maddeler olarak ve redaksiyon bakımından değiştirmek suretiyle ve 15 ncü maddeyi de 14 ncü madde olarak aynen kabul etmiştir.

10. Komisyonumuz, dördüncü bölümün başlığını ve teklifin 16 ncü maddesini 15 ncü madde olarak aynen; ve 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 ncü maddelerini sırasıyla 16, 17, 18, 19, 20 ve 21 ncü maddeler olarak ve bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

11. Komisyonumuz, Anayasamızın 90 ncü maddesinin 3 ncü fıkrasında yer alan hükmün, Soruşturma Komisyonunun raporu üzerine Yüce Divana sevk kararının alınabilmesinin, aynı za-

manda sevk etmeme kararının da oylama sonucuna göre alınmasını kendiliğinden mümkün kıldığını düşünerek teklifin 23 ncü maddesini benimsememiş ve bugüne kadarki tatbikatı muhafaza eden bir hüküm koymuştur. Ancak, bu hüküm 22 nci madde olarak kabul edilirken, son tatbikattaki aksaklıklar da gözönünde tutulmuş ve Yüce Divana sevk kararında bu kararın dayandığı ceza hükmünün sarahaten belirtilmesi gerekeceğine işaret edilmiştir.

12. Komisyonumuz, teklifin 24 ncü maddesini, söz konusu komisyonlar esasen geçici nitelikte olduğu cihetle tabii saymış ve bu sebepten dolayı çıkarmıştır.

13. Komisyonumuz, 23 ncü madde olarak kabul ettiği teklifin 25 nci maddesinde, komisyonların toplantı ve karar oranının belirtilmesini zaruri saymış ve işin önemi dolayısıyla her iki oranı da üye tamsayısının salt çoğunluğu olarak tesbit eylemiştir.

14. Komisyonumuz, teklifin 26 ncı maddesini 24 ncü madde olarak aynen benimsemiştir.

15. Komisyonumuz, teklifin 27 nci maddesini, bu konudaki genel hükmün sair hükümler başlıklı altıncı kısımda teklifin 33 ncü ve komisyon metninin 30 ncü maddesinde yer aldığını düşünerek çıkarmıştır.

16. Komisyonumuz, teklifin 28 nci maddesini 25 nci madde olarak kabul ederken, bazı kayıtlamaları lüzumsuz görerek metni ona göre değiştirmiştir.

17. Komisyonumuz, teklifin 29 ncü maddesini 26 ncı madde olarak kabul ederken redaksiyona mütaadilik bazı tadiller yapmış ve yukardaki 15 nci paragrafta yer alan gerekçeyle de son fıkrasını çıkarmıştır.

18. Komisyonumuz, beşinci kısmın başlığını aynen; ve teklifin 30, 31 ve 32 nci maddelerini de sırasıyla 27, 28 ve 29 ncü maddeler olarak bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

Bu vesileyle, bu maddelerde Cumhurbaşkanına verilen yetkilerin kararname yoluyla yani Cumhurbaşkanının iradesini ihtiva eden ve Anayasanın 98 nci maddesine göre Başbakanla ilgili bakanların imzalarını da taşıyan vesikalar yoluyla kullanılabileceği ve konunun önemi ile, bütün kamu faaliyetlerini ilgilendirmesi muvacehesinde de, bu kararnamelerin ortak kararname değil; fakat, Bakanlar Kurulu kararnamesi olmasının tabii olduğu, bilhassa belirtilir.

Yine Anayasanın 98 nci maddesinin gerekçesi ve Türk tatbikatında yerleşmiş olan esaslar muvacehesinde, hukuk düzeninde etki yaratan sıkıyönetim ilânına dair Bakanlar Kurulu kararının Cumhurbaşkanının bir kararnamesi olması lüzumu da aşikârdır. Buna mukabil, sıkıyönetim süresinin uzatılması hakkında ve bu İctüzüğün - Komisyon metninin - 27 ve 28 nci maddeleri uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik toplantısına yapılan istemler, hukuk düzeninde tek başlarına etki yaratamayacağından, bunların, kararname şeklinde değil; fakat, - tıpkı kanun tasarıları gibi - Cumhurbaşkanının imzasını taşımayan Bakanlar Kurulu kararları şeklinde Başkanlığa sunulması, uygun olacaktır; şimdiye kadarki tatbikat da bu yoldadır.

19. Komisyonumuz, altıncı kısmın başlığını ve teklifin 33 ncü maddesini 30 ncü madde olarak ve redaksiyon bakımından değiştirerek; ve teklifin 34 ncü maddesini 33 ncü madde olarak aynen kabul etmiştir.

20. Komisyonumuz, teklifin 35 nci maddesini 32 nci madde olarak kabul ederken, maddenin son fıkrasının son cümlesini, genel hükümlerin uygulanmasını önleyebilecek nitelikte sayarak çıkarmayı uygun görmüştür.

21. Komisyonumuz, teklifin 36 ve 37 nci maddelerini sırasıyla 33 ve 34 ncü maddeler olarak aynen benimsemiştir.

Komisyonumuz, teklifin 38 nci maddesini 35 nci madde olarak kabul ederken, bir önceki maddede kabul edilen esasa uygun bir değişiklik yapmıştır.

Komisyonumuz, teklifin 39 ncü maddesini 36 ncı madde olarak aynen kabul etmiştir.

22. Öncelikle görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısı genel kuruluna sevk edilmesi ricasiyle Yüksek Başkanlığa sunulur.

T. B. M. M. Birleşik Toplantısı
İçtüzük Geçici Karma Komisyonu

Başkanı
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Söz hakkım saklıdır.
Â. Artus

Sözcü
İstanbul Milletvekili
C. Kırcı

Kâtip
Adana Milletvekili
A. Bozdoğanoglu
İmzada bulunamadı.

C. S. Adana Üyesi
M. Ünalı

C. S. İstanbul Üyesi
F. Başak

C. S. Uşak Üyesi
K. Coşkunoglu

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Â. Ünlü
İmzada bulunamadı.

KANUN TEKLİFİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik
Toplantısı İçtüzüğü

BİRİNCİ KISIM

Genel hükümler

*T. B. M. M. Birleşik Toplantısı Başkanlık
Divanı*

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Başkanlık Divanı, Millet Meclisi Başkanlık Divanıdır.

Millet Meclisi Başkanı, Anayasada birleşik toplantının öngörüldüğü hallerde, Cumhuriyet Senatosu Başkanına danıştıktan sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisini birleşik olarak toplar.

*T. B. M. M. Birleşik Toplantısı Geçici
Komisyonları*

MADDE 2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, lüzumlu gördüğü hallerde, geçici karma komisyonlar kurabilir. Seçim gizli oyla yapılır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında mevcut siyasî parti grupları ve siyasî parti grubu üyesi olmıyanlar, bu komisyonlarda sayıları oranında temsil edilirler.

Bu karma komisyonlarda, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin ve milletvekillerinin sayısı, Meclislerin üye tamsayılarının Birleşik Toplantı üye tamsayısı içindeki oranına göre tesbit olunur.

Oylamalar, seçim sonucu, 2 ve 3 ncü fıkralar hükümlerine uygun düşünceye kadar tekrarlanır.

*T. B. M. M. Birleşik Toplantısı siyasî parti
grupları*

MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosu üyesi ve milletvekili toplamı en az on olan siyasî partilerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı için siyasî parti grupları vardır.

Bu grupların üyeleri, Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve milletvekilliği farkı gözetilmeksizin, genel kurul salonunda gruplarına ayrılan yerlerde bir arada otururlar. Siyasî parti grubu üyesi olmıyan üyeler için ayrı bir yer ayrılır.

T. B. M. M.

T. B. M. M. İÇTÜZÜK GEÇİCİ KARMA KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik
Toplantısı İçtüzüğü

BİRİNCİ KISIM

Genel hükümler

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

*T. B. M. M. Birleşik Toplantısı geçici komis-
yonları*

MADDE 2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı; gerekli gördüğü hallerde, geçici karma komisyonlar kurabilir.

Bu komisyonlarda, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin ve milletvekillerinin sayısı eşit olur.

*T. B. M. M. Birleşik Toplantısında siyasî Parti
Grupları*

MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosu üyesi ve milletvekili toplamı en az on olan siyasî partilerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında siyasî parti grupları vardır.

Bu grupların üyeleri, Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve milletvekilliği farkı gözetilmeksizin, genel kurul salonunda gruplarına ayrılan yerlerde bir arada otururlar. Siyasî parti grubu üyesi olmıyan üyeler için ayrı bir yer ayrılır.

(S. Sayısı : 15)

Teklif

Bu grupların genel kurul ve idare kurulu toplantıları, sekreterlik hizmetleri ve başkanlıkları için gerekli oda ve salonlar Millet Meclisi Başkanlığınca ayrılır.

Gündemin düzenlenmesi

MADDE 4. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı gündemi şu sıra dâhilinde hazırlanır :

- I - Başkanlık Divanının sunuşları;
- II - Cumhuriyet Senatosu ve milletvekillerinin andıçmeleri;
- III - Seçimler;
- IV - Tekrarlanan oylamalar;
- V - Bu İçtüzüğün 7 nci maddesi gereğince Başkanlık Divanına yöneltilen sözlü sorular;
- VI - Öncelikle görüşülecek kanun teklif ve tasarıları;
- VII - Kanun teklif ve tasarıları;

Savaş hâli ilânı, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi, yabancı silâhlı kuvvetlerin Türkiye'de bulundurulması ve sıkı yönetimle ilgili konular, bu sıra içerisinde, diğer sunuşlardan önce, Başkanlık Divanı sunuşları arasında yer alır.

Gündemin hazırlanmasında Millet Meclisinde uygulanan İçtüzüğe uyulur; ancak, gündem kesin şeklini almadan, bu konuda, Millet Meclisi Başkanı, Cumhuriyet Senatosu Başkanı ile danışır.

T. B. M. M. Birleşik Toplantısı oylamaları

MADDE 5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında ve onun karma komisyonlarındaki oylamalarda, Cumhuriyet Senatosu üyeleri ile milletvekilleri arasında fark gözetilmez.

Devamsızlık

MADDE 6. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı ve karma komisyonlarının yoklama cetvelleri, Cumhuriyet Senatosu üyeleri için Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına ve milletvekilleri için Millet Meclisi Başkanlığına gönderilir ve gereken işlem ilgili Meclisin kendi İçtüzüğü gereğince yapılır.

Gecei Karma Ko.

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü maddesi aynen kabul olunmuştur.

MADDE 5. — Teklifin 6 ncı maddesi 5 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklif

*Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı
Başkanlık Divanının denetlenmesi*

MADDE 7. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Birleşik Toplantı Başkanlık Divanının görevleri konusunda Millet Meclisi Başkanlığından yazılı ve sözlü sorular sorabilirler.

Sözlü sorular Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulunda cevaplandırılır.

Yazılı soruların cevabı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı tutanağının sonuna eklenir.

İKİNCİ KISIM

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin
Andığı

Milletvekili seçimlerinden sonra andığı töreni

MADDE 8. — Millet Meclisinin her dönemin başında, milletvekili genel seçimleri sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca Devlet Radyosunda ilânını tâkibeden beşinci gün saat 15,00 te Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik olarak çağrısız toplanır. Bu birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri törenle andığılar.

*Cumhuriyet Senatosu üyeliği seçimlerinden sonra
andığı töreni*

MADDE 9. — Anayasanın 73 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Cumhuriyet Senatosu üyelikleri için her iki yılda bir yapılacak seçimler ile milletvekilliği ara seçimleri sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca Devlet radyosunda ilânını tâkibeden beşinci gün saat 15,00 te Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik olarak çağrısız toplanır.

Bu birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri törenle andığılar.

Andığı sırada

MADDE 10. — Cumhuriyet Senatosu üyeleri önce, milletvekilleri sonra andığılar.

Andığı seçim çevrelerinin ve her seçim çevresi içinde de soyadı ve adların alfabe sırasına göre hareket edilir. Cumhurbaşkanınca seçilen Cumhuriyet Senatosu üyeleri, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin sonunda andığılar.

Geçici Karma Ko.

MADDE 6. — Teklifin 7 nci maddesi 6 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ KISIM

*Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin
andığı*

MADDE 7. — Teklifin 8 nci maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Teklifin 9 nci maddesi 8 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Andığı sırada

MADDE 9. — Cumhuriyet Senatosu üyeleri önce, milletvekilleri sonra andığılar.

Andığı seçim çevrelerinin ve her seçim çevresi içinde de soyadı ve adların alfabe sırasına göre hareket olunur. Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi sıfatını alan eski Cumhurbaşkanları ile Cumhurbaşkanınca seçilen Cumhu-

Teklif

8 ve 9 ncu maddelerde bahis konusu törenli birleşimlerde andıçmemiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, katıldıkları ilk birleşik birleşimin başında andıçerler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cumhurbaşkanı Seçimi

Cumhurbaşkanının süresinin dolması

MADDE 11. — Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanının süresinin dolmasına onbeş gün kala, Millet Meclisi Başkanının çağrısı üzerine birleşik olarak toplanır. Bu birleşimde yeni Cumhurbaşkanı, eski Cumhurbaşkanının süresi bitince görevine başlamak üzere, seçilir.

Cumhurbaşkanlığının süre dolmadan boşalması

MADDE 12. — Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanının süresi dolmadan boşalmışsa, boşalma hali Başbakanlıkça Türkiye Büyük Millet Meclisine derhal bildirilir. Bu bildiriden sonra en geç üç gün içinde, Millet Meclisi Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisini birleşik olarak toplar. Bu Birleşimde, yeni Cumhurbaşkanı seçilir.

Cumhurbaşkanı seçiminde oylama

MADDE 13. — Cumhurbaşkanı, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu üye tamsayıları toplamının üçte iki çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir. İlk oylamada hiçbir aday bu çoğunluğu sağlayamazsa, ikinci oylamaya geçilir. İkinci oylamada seçilebilmek için, yine üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu gereklidir. İkinci oylamada da hiçbir aday bu çoğunluğu sağlayamazsa, üçüncü oylamaya geçilir. Üçüncü oylama ve daha sonraki oylamalarda seçilebilmek için, üye tamsayısının salt çoğunluğunu sağlayamazsa, oylamalara, gerekirse, ertesi birleşimlerde devam olunur.

Cumhurbaşkanı seçimi için yapılan oylamalarda, Başkanlık her oylamadan önce adçekme ile dokuz üyelik bir Sayım ve Ayırım Komisyonu

Geçici Kararı Ko.

riyet Senatosu üyeleri, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin sonunda andıçerler.

7 ve 8 nci maddelerde bahis konusu törenli birleşimlerde andıçmemiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, katıldıkları ilk Birleşik Toplantı Birleşiminin başında andıçerler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cumhurbaşkanı seçimi

Cumhurbaşkanının görev süresinin dolması

MADDE 10. — Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasına onbeş gün kala, Millet Meclisi Başkanının çağrısı üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik olarak toplanır.

Bu birleşimde yeni Cumhurbaşkanı, eski Cumhurbaşkanının görev süresi bitince görevine başlamak üzere, seçilir.

Cumhurbaşkanlığının süresi dolmadan boşalması

MADDE 11. — Teklifin 12 nci maddesi 11 nci madde olarak aynen kabûl edilmiştir.

Cumhurbaşkanı seçiminde oylama

MADDE 12. — Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. İlk oylamada hiçbir aday bu çoğunluğu sağlayamazsa, ikinci oylamaya geçilir. İkinci oylamada seçilebilmek için, yine üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun oyu gereklidir. İkinci oylamada da hiçbir aday bu çoğunluğu sağlayamazsa, üçüncü oylamaya geçilir. Üçüncü oylama ve daha sonraki oylamalarda seçilebilmek için, üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu yeter. Üçüncü oylamada hiçbir aday, üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyunu sağlayamazsa, oylamalara, gerekirse, ertesi birleşimlerde devam olunur.

Cumhurbaşkanı seçimi için yapılan oylamalarda, Başkanlık, her oylamadan önce adçekme

Teklif

seçer. Oyların sayım ve ayırımı genel kurul toplantı salonunda açık olarak yapılır.

Cumhurbaşkanının andiçme töreni

MADDE 14. — Cumhurbaşkanı seçimi tamamlanınca, sonuç hemen Başkan tarafından genel kurula bildirilir. Bu bildiriden sonra, Başkan, yeni Cumhurbaşkanına seçildiğini bildirmek üzere oturumu kapatır.

Eski Cumhurbaşkanının görev süresi dolmuşsa, andiçme töreni görev süresinin dolduğu gün yapılır.

Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından başka bir sebep dolayısıyla boşalmışsa, andiçme töreni, seçimden hemen sonraki oturumda yapılır.

Yeni Cumhurbaşkanı andiçmek üzere geldiğinde, Başkan oturumu açar ve en yaşlı Başkanvekili vasıtasıyla Cumhurbaşkanını genel kurul salonuna çağırır. Genel kurul, Cumhurbaşkanını ayakta karşılar. Cumhurbaşkanı, beraberinde en yaşlı Başkanvekili olduğu halde, Başkanlık kürsüsüne gelir ve kürsüden yüksek sesle andiçer. Cumhurbaşkanı andiçerken, Millet Meclisi Başkanı, kendisinin sağ arkasında ayakta durur. Andiçme, Genel Kurul tarafından ayakta dinlenir. Andiçme bitince, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası tarafından İstiklâl Marşı çalınır. İstiklâl Marşının çalınmasından sonra, Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisine kısaca teşekkür eder ve kürsüyü yeniden Başkana bırakarak beraberinde en yaşlı Başkanvekili olduğu halde, salondan ayrılır. Bu sırada, genel kurul, Cumhurbaşkanını ayakta selâmlar. Başkan, Cumhurbaşkanının salondan ayrılmasından sonra, Birleşime hemen son verir.

Cumhurbaşkanı andiçme töreninde siyah yelek üzerine frak giyer ve beyaz kravat takar.

Cumhurbaşkanı seçimi sonucunun bildirilmesi

MADDE 15. — Cumhurbaşkanı seçiminin sonucu, yeni Cumhurbaşkanına Millet Meclisi Başkanının ve birleşimde görevli Divan kâtiplerinin imzalarıyla bir tutanak halinde bildirilir.

Geçici Karma Ko.

ile dokuz üyelik bir Sayım ve Ayırım Komisyonu seçer. Oyların sayım ve ayırımı genel kurul toplantı salonunda açık olarak yapılır.

Cumhurbaşkanının andiçme töreni

MADDE 13. — Cumhurbaşkanı seçimi tamamlanınca, sonuç hemen Başkan tarafından genel kurula bildirilir. Bu bildiriden sonra, Başkan, yeni Cumhurbaşkanına seçildiğini bildirmek üzere oturumu kapatır.

Yeni Cumhurbaşkanının andiçme töreni, eski Cumhurbaşkanının görev süresinin dolduğu gün yapılır.

Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından başka bir sebep dolayısıyla boşalmışsa, andiçme töreni, seçimden hemen sonraki oturumda yapılır.

Yeni Cumhurbaşkanı andiçmek üzere geldiğinde, Başkan oturumu açar ve en yaşlı Başkanvekili vasıtasıyla Cumhurbaşkanını genel kurul salonuna çağırır. Genel kurul, Cumhurbaşkanını ayakta karşılar. Cumhurbaşkanı, beraberinde en yaşlı Başkanvekili olduğu halde, Başkanlık kürsüsüne gelir ve kürsüden yüksek sesle andiçer. Cumhurbaşkanı andiçerken, Millet Meclisi Başkanı, kendisinin sağ arkasında ayakta durur. Andiçme, genel kurul tarafından ayakta dinlenir. Andiçme bitince, Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası tarafından İstiklâl Marşı çalınır. İstiklâl Marşının çalınmasından sonra, Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisine kısaca teşekkür eder ve kürsüyü yeniden Başkana bırakarak, beraberinde en yaşlı Başkanvekili olduğu halde salondan ayrılır. Bu sırada, genel kurul Cumhurbaşkanını ayakta selâmlar. Başkan, Cumhurbaşkanının salondan ayrılmasından sonra, birleşime hemen son verir.

Cumhurbaşkanı, andiçme töreninde siyah yelek üzerine frak giyer ve beyaz kravat takar.

Cumhurbaşkanı seçimi sonucunun bildirilmesi

MADDE 14. — Teklifin 15 nci maddesi 14 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklif

DÖRDÜNCÜ KISIM

Meclis Soruşturması ve Yüce Divana Sevk

Meclis soruşturması açılması için önerge

MADDE 16. — Başbakan veyâ bir Bakan hakkında Meclis soruşturması açılması istemi, Millet Meclisi Başkanlığına verilecek bir önerge ile olur. Bu önerge, Cumhuriyet Senatosu üyeleri veya milletvekillerinin herbiri tarafından verilebilir. Önergede, Başbakan veya ilgili Bakan tarafından, Bakanlar Kurulunun genel siyasetinden veya Bakanlıkların görevleriyle ilgili işlerden dolayı cezaî veya malî sorumluluğu gerektiren fiillerin görev süresi sırasında işlendiğinden bahs olunmak gereklidir.

Yargı mercileri tarafından başvurma

MADDE 17. — Yargı mercilerince bir işin takibi sırasında Başbakan veya Bakanlardan birinin görevinden doğan bir husustan dolayı vazife noktasından bir karar verilirse, Millet Meclisi Başkanlığına, Başbakanlık kanalıyla başvurulur.

Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu

MADDE 18. — 16 veya 17 nci maddeler gereğince Millet Meclisi Başkanlığına başvurulduktâ, Millet Meclisi Başkanlığı durumdan derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısına ve ilgili Başbakan veya Bakana bilgi verir. Konu, bu bilginin verildiği birleşim tarihinden yedi gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı gündemine alınır.

Yukardaki fıkra gereğince konunun gündeme alındığı gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, bu konuda kovuşturma yapılmasının gerekli olup olmadığına dair inceleme yapmak üzere bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Hazırlık Komisyonunu görüşme yapmadan seçer. Bu komisyon beş Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesinden kuruludur ve komisyonda Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında mevcut siyasî parti grupları ve siyasî parti grubu üyesi olmayanlar sayıları

Geçici Karma Ko.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Meclis Soruşturması ve Yüce Divana Sevk

Meclis soruşturması açılması için önerge

MADDE 15. — Teklifin 16 ncı maddesi 15 nci madde olarak aynen kabûl edilmiştir.

Yargı mercileri tarafından başvurma

MADDE 16. — Yargı mercilerince bir işin tâkibi sırasında Başbakan veya Bakanlardan birinin, Bakanlar Kurulunun genel siyasetinden veya Bakanlıklarının görevleriyle ilgili işlerden dolayı cezaî ve malî sorumluluğu gerektiren fiilleri sebebiyle görevsizlik kararı verilirse, Millet Meclisi Başkanlığına Başbakanlık kanalıyla başvurulur.

Meclis Soruşturması Hazırlık Komisyonu

MADDE 17. — 15 nci veya 16 ncı madde gereğince Millet Meclisi Başkanlığına başvurulduktâ, Başkanlık, durumdan derhal, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısına ve ilgili Başbakan veya Bakana bilgi verir. Konu, bu bilginin verildiği birleşim tarihinden başlayarak yedi gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı gündemine alınır.

Yukardaki fıkra gereğince konunun gündeme alındığı gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, bu konuda soruşturma yapılmasının gerekli olup olmadığına dair inceleme yapmak üzere bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Hazırlık Komisyonunu görüşme yapmadan seçer. Bu Komisyon, beş Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesinden kuruludur. Bu Komisyonun seçilmesinde genel hükümler uygulanır.

Komisyonun çalışmaları gizlidir.

Teklif

oranında temsil olunurlar. Komisyon üyelerinin seçimi gizli oyla yapılır; ancak, gizli oylama sonucunun, yukarda bahis konusu oranlara uygun olması gereklidir; oylamalar, sonuç, bu oranlara uygun düşünceye kadar devam eder.

Komisyon çalışmaları gizlidir.

Komisyon, kendisine bir Başkan ve bir Sözcü seçer.

Komisyon, raporunu en geç doksan gün içinde Millet Meclisi Başkanlığına sunar. İlgili Başbakan veya Bakan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi değilse, genel kurul, bir süre tesbitiyle yazılı savunmasını komisyona vermesine karar verir; bu süre, Komisyonun seçilmesi tarihinden itibaren altmış günü geçemez. Komisyon incelemelerini doksan gün içinde tamamlayamayacaksa, gerekçesini belirterek, genel kurulundan bu sürenin uzatılmasını istiyebilir.

Komisyon raporu, derhal ilgili Başbakan veya Bakana iletilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtılır. Bu rapor, üyelere dağıtıldıktan itibaren yedi gün sonraki birleşimin gündemine alınır.

Meclis soruşturması açılması

MADDE 19. — 18 nci maddenin 6 ncı fıkrasında bahis konusu birleşimde ilgili Başbakan, Bakan veya Bakanlar, önergeyi veren veya verenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Hazırlık Komisyonunun dinleneceği bir görüşmeden sonra, Meclis soruşturması açılması isteminin dikkate alınıp alınmaması hakkında, genel kurul, işaret oyuyla karar verir.

T. B. M. M. Soruşturma Komisyonunun seçilmesi

MADDE 20. — Meclis soruşturması açılmasına karar verilirse, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, soruşturmanın yapılmasını, altıdan onaltıya kadar üyeden kurulu bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonuna havale eder. Bu komisyonda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında mevcut siyasî parti gruplarıyla siyasî parti grubu üyesi olmayanlar, sayıları oranında temsil edilirler. Komisyon

Geçici Karma Ko.

Komisyon, kendisine bir Başkan ve bir Sözcü seçer.

Komisyon, raporunu en geç doksan gün içinde Millet Meclisi Başkanlığına sunar. İlgili Başbakan veya Bakan o sırada görevli bulunmuyorsa, genel kurul bir süre tesbit ederek yazılı savunmasını Komisyona vermesine karar verir; bu süre, Komisyonun seçilmesi tarihinden başlayarak altmış günü geçemez.

Komisyon, incelemelerini doksan gün içinde tamamlar. İncelemeler bu süre içinde tamamlanamıyorsa, Komisyon, gerekçesini belirterek, genel kuruldan bu sürenin uzatılmasını istiyebilir.

Komisyon raporu, derhal ilgili Başbakan veya Bakana iletilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtılır. Bu rapor, üyelere dağıtıldıktan yedi gün sonraki birleşimin gündemine alınır.

Meclis soruşturması açılması

MADDE 18. — 17 nci maddenin 7 ncı fıkrasında bahis konusu birleşimde ilgili Başbakan, Bakan veya Bakanlar, önergeyi veren veya verenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Hazırlık Komisyonunun dinleneceği bir görüşmeden sonra, Meclis soruşturması açılması isteminin dikkate alınıp alınmaması hakkında genel kurulca karar verilir.

T. B. M. M. Soruşturma Komisyonunun seçilmesi

MADDE 19. — Meclis Soruşturması açılmasına karar verilirse, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, soruşturmanın yapılmasını, altıdan onaltıya kadar üyeden kurulu bir Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonuna havale eder. Bu komisyonda, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin ve milletvekillerinin sayısı eşit olur. Bu komisyonun seçilmesinde genel hükümler uygulanır.

Komisyon, kendisine bir Başkan, bir Baş-

Teklif

üyelerinin seçimi gizli oyla yapılır; ancak, gizli oylama sonucunun, yukarıda bahis konusu oranlara uygun olması gereklidir; oylamalar, sonuç bu oranlara uygun düşene kadar devam eder. Komisyonunda Cumhuriyet Senatosu üyelerinin ve milletvekillerinin sayısı eşit olur; gizli oylama sonucu bu kurula uygun olmak gereklidir; oylamalar, sonuç bu kurula uygun düşene kadar devam eder.

Komisyon, kendisine bir Başkan, bir Başkanvekili, bir Sözcü ve bir Kâtip seçer. Oylarda eşitlik halinde Başkanın oyu iki sayılır.

Meclis soruşturmasının yürütülmesi

MADDE 21. — Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulu kararında Soruşturma Komisyonunun hangi süre içinde görevini tamamlayacağı belirtilir. Bu süre Komisyonun gerekçeli istemi üzerine, genel kurulca uzatılabilir.

Komisyon, Hükümetin bütün vasıtalarından faydalanabilir ve istediği evrak ve vesikalara el koyabilir.

Komisyon, gerekli görürse, kendisinin veya Alt - Komisyonlarının Başkentten başka yerlere gitmesine karar verebilir.

Komisyon, ilgili Başbakan, Bakan veya Bakanları sorguya çekebileceği gibi, her hangi bir şahsı tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlemek yetkisine de sahiptir.

Komisyon, Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun tanıklarla, bilirkişilerle ve zapt ve arama ile ilgili olarak adli mercilere verdiği yetkilerin kullanılmasını, vazifeli adli merciden yazıyla isteyebilir.

Komisyon çalışmaları gizlidir.

Soruşturma ile ilgili komisyonlara seçilemeyecek olan üyeler

MADDE 22. — 18 ve 20 nci maddelerde bahis konusu komisyonlara, Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun 21 ve 22 nci maddelerinde yazılı olan şartlara giren, Meclis soruşturması önergesini veren ve daha önce yasama meclislerinde veya dışında bu konudaki görüşünü açıklamış olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri seçilemezler.

Geçici Karma Ko.

kanvekili, bir Sözcü ve bir Kâtip seçer. Oylarda eşitlik halinde, Başkanlık yapan üyenin oyu iki sayılır.

Meclis soruşturmasının yürütülmesi

MADDE 20. — Soruşturma Komisyonunun seçimine dair kararda komisyonun hangi süre içinde görevini tamamlayacağı belirtilir. Bu süre, Komisyonun gerekçeli istemi üzerine, genel kurulca uzatılabilir.

Komisyon, Hükümetin bütün vasıtalarından faydalanabilir ve istediği evrak ve vesikalara el koyabilir.

Komisyon, gerekli görürse, kendisinin veya Altkomisyonlarının Başkentten başka yerlere gitmesine karar verebilir.

Komisyon, ilgili Başbakan, Bakan ve Bakanları sorguya çekebileceği gibi, herhangi bir şahsı tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlemek yetkisine de sahiptir.

Komisyon, Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun tanıklarla, bilirkişilerle ve zapt ve arama ile ilgili olarak adli mercilere verdiği hürriyetleri kısıtlayıcı yetkilerin kullanılmasını, gerekçesini bildirmek suretiyle görevli adli merciden yazıyla isteyebilir.

Komisyonun çalışmaları gizlidir.

Soruşturma ile ilgili komisyonlara seçilemeyecek üyeler

MADDE 21. — 17 ve 19 ncu maddelerde bahis konusu komisyonlara, Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun 21 ve 22 nci maddelerinde yazılı olan veya Meclis Soruşturması önergesini veren veya daha önce Yasama meclislerinde veyahut dışında bu konudaki görüşünü açıklamış olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri seçilemezler.

Teklif

Bu Komisyonların görevli zabıt kâtipleri için de aynı hüküm uygulanır.

18 nci maddede bahis konusu olan Komisyon üyeleri, 20 nci maddede zikri geçen Komisyonu üye seçilemezler.

Soruşturmanın sonuçlanması

MADDE 23. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonunun raporu, ilgili Başbakan veya Bakanın Yüce Divana sevk gerekmediği sonucuna varıyorsa, rapor, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulunun bilgisine görüşmesiz olarak sunulur.

Soruşturma Komisyonunun raporu, ilgili Bakanın Yüce Divana sevk gerektiği sonucuna varıyorsa, Yüce Divana sevk hakkındaki karar ilgili Bakan veya Bakanların da dinleneceği bir görüşmeden sonra, genel kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğuyla ve gizli oyla verilir.

Diğer komisyonlarda üyelik

MADDE 24. — 18 ve 20 nci maddelerde bahis konusu komisyonlarda üyelik, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunun, özel hüküm mevcudolmadıkça, diğer bütün karma komisyon ve komisyonlarındaki üyelikle bağlaşılabılır.

Meclis Soruşturması Komisyonunun katılma

MADDE 25. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma İncelemesi Komisyonunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonunda, bu komisyonlarda üye olan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri dışında kalan Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekilleri bulunamazlar.

Dosyanın Yüce Divana gönderilmesi

MADDE 26. — Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulunda Yüce Divana sevk kararı alınırsa, dosya en geç onbeş gün içinde, Millet Meclisi Başkanlığınca Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilir.

Geçici Kamma Ko.

Bu komisyonların görevli kâtipleri ve zabıt kâtipleri için de aynı hüküm uygulanır.

17 nci madde bahis konusu komisyonun üyeleri, 19 ncu maddede bahis konusu komisyonu üye seçilemezler.

Soruşturmanın sonuçlanması

MADDE 22. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonunun raporu, ilgili Başbakan, Bakan veya Bakanların da dinleneceği bir görüşmeden sonra, genel kurulca oylanır.

Komisyonun Yüce Divana sevk tavsiyesinde bulunan raporları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının Yüce Divana sevk kararlarında, hangi ceza hükmüne dayandığı belirtilir.

Meclis Soruşturması komisyonlarının çalışma usûlü

MADDE 23. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Hazırlık Komisyonu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonunun toplantı ve karar oranı üye tamsayısının salt çoğunluğudur.

Bu komisyonlarda kendi üyeleri dışındaki Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri bulunamazlar.

Dosyanın Yüce Divana gönderilmesi

MADDE 24. — Teklifin 26 ncı maddesi 24 ncü madde olarak aynen kabûl edilmiştir.

Teklif

*Meclis soruşturması hakkındaki kararların
yayınlanması*

MADDE 27. — Meclis soruşturmasıyla ilgili bütün genel kurul kararlariyle 23 ncü maddenin 1 nci fıkrasında bahis konusu komisyon kararı Resmî Gazetede yayınlanır.

Bahis konusu genel kurul kararları alındıkları andan ve bahis konusu komisyon kararı ise, genel kurulun bilgisine sunulmasından itibaren hüküm ifade eder.

Siyasî parti gruplarının durumu

MADDE 28. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında mevcut siyasî parti gruplarında Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısındaki siyasî parti gruplarında Meclis soruşturması ile ilgili komisyonlar üyelikleri seçimi için gösterilecek adayların tesbiti amacıyla gizli oyla seçim yapılabilir; ancak, adaylıklar hakkında dahi görüşme yapılamaz.

Cumhurbaşkanının vatan hainliğiyle suçlandırılması

MADDE 29. — Anayasanın 99 ncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanının vatan hainliği ile suçlandırılmasını isteyen önerge, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birine eşit Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin imzasıyla Millet Meclisi Başkanlığına verilir.

Bu önerge, derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısına sunulur, Cumhurbaşkanına bildirilir ve Birleşik Toplantıya sunulmasından yedi gün sonraki birleşimin gündemine alınır.

Bu birleşimde, suçlandırılması istenen Cumhurbaşkanının da dinleneceği bir görüşmeden sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte ikisinin oyuyla Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevkine karar verilebilir. Cumhurbaşkanı isterse, savunmasını yazılı olarak gönderebilir. Oylama açık olarak yapılır.

Yukardaki fıkrada bahse konu karar, alınmakla hüküm ifade eder ve Resmî Gazetede yayınlanır.

Geçici Karma Ko.

Siyasî parti gruplarının durumu

MADDE 25. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında mevcut siyasî parti gruplarında Meclis Soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz. Ancak, bu siyasî parti gruplarında Meclis Soruşturması ile ilgili komisyonlar üyelikleri için gösterilecek adayların tesbiti amacıyla seçim yapılabilir.

Cumhurbaşkanının vatan hainliğiyle suçlandırılması

MADDE 26. — Anayasanın 99 ncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanının vatan hainliği ile suçlandırılmasını isteyen önerge, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birine eşit üyelerin imzasıyla Millet Meclisi Başkanlığına verilir.

Bu önerge derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı genel kurulunun bilgisine sunulur; Cumhurbaşkanına bildirilir ve genel kurulun bilgisine sunulmasından başlayarak yedi gün sonraki Birleşimin gündemine alınır.

Bu birleşimde, suçlandırılması istenen Cumhurbaşkanının da dinleneceği bir görüşmeden sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte ikisinin oyuyla Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevkine karar verilebilir. Cumhurbaşkanı isterse, savunmasını yazılı olarak gönderebilir. Oylama açık olarak yapılır.

Teklif

BEŞİNCİ KISIM

Savaş hali ilânı, Silâhlı Kuvvetlerle ilgili kararlar ve Sıkıyönetim

Savaş hali ilânı

MADDE 30. — Anayasanın 66 ncı maddesi gereğince, bir yabancı Devlete veya Devletlere karşı savaş hali ilânı yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı kararıyla Cumhurbaşkanına verilir.

Savaş hali ilânı, belli bir Devlet hedef tutmuyor ve sadece Türkiye için savaş hukukunun yürürlüğe girmesini gerektiriyorsa, bu yetki Bakanlar Kuruluna verilir.

Bu konularda istem Bakanlar Kurulundan bir Başbakanlık tezkeresiyle gelir.

Bu istemler alınır alınmaz, Türkiye Büyük Millet Meclisi derhal birleşik olarak Millet Meclisi Başkanı tarafından toplantıya çağırılır.

Silâhlı kuvvet gönderilmesi ve kabûlü

MADDE 31. — Anayasanın 66 ncı maddesi gereğince, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve yabancı silâhlı kuvvetlerin Türkiye'de bulundurulması hakkında yetki, Bakanlar Kurulunun bir Başbakanlık tezkeresiyle iletilen istemi üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı kararıyla Bakanlar Kuruluna verilir.

Sıkıyönetimle ilgili kararlar

MADDE 32. — Anayasanın 124 ncü maddesi gereğince, Bakanlar Kurulu tarafından ilân edilen sıkıyönetim kararnamesinin onanması derhal Millet Meclisi Başkanlığına yazılacak bir Başbakanlık tezkeresiyle istenir. Sıkıyönetimin uzatılması hakkındaki Bakanlar Kurulu istemleri hakkında da aynı hüküm uygulanır.

Yukardaki fıkrada bahis konusu istemlerin reddi veya bu istemlerde zikredilen sürelerin kısaltılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri serbestçe önerge verebilirler.

1 nci fıkrada bahis konusu istemlerin yapılması halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi derhal birleşik olarak toplantıya çağırılır.

Geçici Karma Ko.

BEŞİNCİ KISIM

Savaş hali ilânı, Silâhlı Kuvvetlerle ilgili kararlar ve Sıkıyönetim

Savaş hali ilânı

MADDE 27. — Anayasanın 66 ncı maddesi uyarınca bir yabancı Devlete veya devletlere karşı veyahut belli bir Devleti hedef tutmayıp Türkiye için savaş hukukunun yürürlüğe girmesini gerektiren hallerde, savaş hali ilânı yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı genel kurulu kararıyla Cumhurbaşkanına verilir.

Bu konulardaki istem Bakanlar Kurulundan bir Başbakanlık tezkeresiyle gelir.

Bu istem alınır alınmaz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı derhal Millet Meclisi Başkanı tarafından toplantıya çağırılır.

Silâhlı kuvvet gönderilmesi veya kabûlü

MADDE 28. — Anayasanın 66 ncı maddesi uyarınca, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve yabancı silâhlı kuvvetlerin Türkiye'de bulundurulması hakkında yetki, Bakanlar Kurulunun bir Başbakanlık tezkeresiyle iletilen istemi üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı Genel Kurulu kararıyla Cumhurbaşkanına verilir.

Sıkıyönetimle ilgili kararlar

MADDE 29. — Anayasanın 124 ncü maddesi gereğince Bakanlar Kurulu tarafından ilân edilen sıkıyönetime dair kararnamenin onanması derhal bir Başbakanlık tezkeresiyle Millet Meclisi Başkanlığından istenir. Sıkıyönetimin uzatılması hakkındaki Bakanlar Kurulu istemleri için de aynı hüküm uygulanır.

Yukardaki fıkrada söz konusu kararnamenin onanmasının veya istemlerin reddedilmesi veya bu kararname veya istemlerde zikredilen sürelerin kısaltılması için, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri önerge verebilirler.

1 nci fıkrada söz konusu istemlerin yapılması halinde, Millet Meclisi Başkanı Türkiye

Teklif

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, sıkı-yönetimin kaldırılması veya sürenin kısaltılması için her zaman önerge verebilirler.

ALTINCI KISIM

Sair hükümler

T. B. M. M. kararlarının yayınlanması

MADDE 33. — 11, 12, 30, 31 ve 32 nci maddelerde bahis konusu olan karar ve çağrılar derhal hüküm ifade eder ve Millet Meclisi Başkanlığınca Başbakanlığa gönderilerek Resmî Gazetede ve Devlet yayın vasıtalarıyla yayınlanması sağlanır.

İçtüzükte sarahat olmayan haller

MADDE 34. — Bu İçtüzükte sarahat bulunmayan hallerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı ve onun karma komisyonları bakımından, Millet Meclisi İçtüzüğü hükümleri uygulanır.

İçtüzüğün değiştirilmesi

MADDE 35. — Bu İçtüzüğün değiştirilmesi, hükümlerinin kaldırılması ve bu İçtüzüğe maddede eklenmesi hakkındaki teklifler, Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekillerince Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Bu teklifler, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük Geçici Karma Komisyonunda görüşülür ve karara bağlanır.

Karma Komisyon raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında görüşülür ve karara bağlanır. Bu görüşme sırasında, kanunların görüşülmesine dair Millet Meclisi İçtüzüğünde yer alan hükümler uygulanır. Bu konuda sadece bir görüşme yapılır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 36. — Anayasanın 3 ncü geçici maddesi gereğince yürürlükte olan 1 Kasım 1956

Geçici Karma Ko.

Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısını derhal toplantıya çağırır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, sıkı-yönetiminin kaldırılması veya sıkıyönetim süresinin kısaltılması için her zaman önerge verebilirler.

ALTINCI KISIM

Diğer hükümler

T. B. M. M. Birleşik Toplantısı kararlarının yayınlanması

MADDE 30. — 10, 11, 17, 18, 19, 20, 22, 26, 27, 28 ve 29 ncü maddelerde bahis konusu kararlar alınmakla ve çağrılar yapılmakla hemen hüküm ifade eder ve Millet Meclisi Başkanlığınca derhal Başbakanlığa gönderilerek Resmî Gazetede ve Devlet yayın vasıtalarıyla yayınlanması sağlanır.

İçtüzükte sarahat olmayan haller

MADDE 31. — Teklifin 34 ncü maddesi 31 nci madde olarak aynen kabûl edilmiştir.

İçtüzüğün değiştirilmesi

MADDE 32. — Bu İçtüzüğün değiştirilmesi, hükümlerinin kaldırılması ve bu İçtüzüğe hüküm eklenmesi hakkındaki teklifler, Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekillerince Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Bu teklifler, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük Geçici Karma Komisyonunda görüşülür.

Komisyonun raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı genel kurulunda görüşülür ve karara bağlanır. Bu görüşme sırasında, kanunların görüşülmesine dair Millet Meclisi İçtüzüğünde yer alan hükümler uygulanır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 33. — Teklifin 36 ncü maddesi 33 ncü madde olarak aynen kabûl edilmiştir.

Teklif

tarıhli Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesinin 2, 8, 9, 169, 170, 171, 172, 173, 174 ve 176 ncı maddeleri kaldırılmıştır.

Bu İçtüzük yürürlüğe girmeden önce Anayasanın 90 ncı maddesi ve 1 Kasım 1956 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesinin 170 ve 172 ncı maddeleri gereğince seçilmiş olan komisyonlar, bu İçtüzük hükümleri dairesinde görevlerine devam ederler.

Yayıml

MADDE 37. — Bu İçtüzük Resmî Gazetede yayınlanır.

Yürürlüğe giriş

MADDE 38. — Bu İçtüzük kabüliyle birlikte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39. — Bu İçtüzük hükümleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı tarafından yürütölür.

Geçici Kamma Ko.

Yayıml

MADDE 34. — Teklifin 37 ncı maddesi 34 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlüğe giriş

MADDE 35. — Bu İçtüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36. — Teklifin 39 ncü maddesi 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.